

Børneinddragelse under COVID-19

Børn og unge, som ikke er i kontakt med kommunen, men som har det svært
Der vil være børn og unge, som kommunen ikke allerede er i kontakt med, der i denne tid oplever et stort pres i hjemmet, hvor familiens/barnets/den unges problemstillinger forstærkes. Pres, fordi de skal opholde sig meget i hjemmet, ikke ser venner i samme omfang som de plejer, modtager fjern undervisning og selv (nogen sammen med forældre) sørger for at løse og gennemføre deres skolearbejde. Forældre kan have problemer, barnet/unge kan have problemer, der forstærkes af forældres problemer, isolation, angst for corona m.v.

Disse børn og unge har også i denne situation ret til at få hjælp jf. serviceloven. Men børn og unge, der ikke ved, hvor de skal søge hjælp, har brug for, at den enkelte kommune er TYDELIG med, hvad og hvordan de kan hjælpe, og hvordan og hvornår de er KONTAKTBARE og TILGÆNGELIGE for børn og unge.

BØRNS VILKÅR ANBEFALER:

- ✓ Gør informationer og oplysninger til børn og unge om kommunens muligheder for støtte meget tydelige og let tilgængelige på de digitale platforme, som kommunen almindeligvis anvender til børn og unge (f.eks. skoleintra).
- ✓ Mange børn og unge kan have vanskeligt ved at henvende sig på et rådhus eller andre offentlige bygninger, som de ikke kender. Det er nemmere for børn og unge at opsøge steder og personer, de kender, for at få hjælp.
- ✓ Børns Vilkår foreslår, at kommunens sagsbehandlere f.eks. tilbyder træffetid på steder, hvor der ikke er fare for smittespredning, hvor der vil være sagsbehandler og skolemedarbejder til stede, og hvor barnet/den unge har mulighed for selv at medbringe en bisidder (evt. fra Børns Vilkår).
- ✓ Lærere (herunder AKT-lærere), SSP og andre fagprofessionelle er særligt opmærksomme på børn og unge med brug for hjælp. De fagprofessionelle skal være opdateret på de tilbud, der er til rådighed for børnene/de unge og aktivt hjælpe dem med at tage kontakt til de sociale myndigheder. Derfor anbefaler Børns Vilkår, at der skal være et tydeligt samarbejde på tværs af de sociale myndigheder og skolemyndigheder.
- ✓ Private personer skal være særligt opmærksomme på børn, unge og familier, som kan have brug for støtte – især de mindste børn, der ikke selv har mulighed for at give udtryk for deres situation. Derfor er det vigtigt, at den enkelte kommune sikrer en nem adgang til, at borgere kan dele deres bekymringer/underrette kommunen. Den enkelte kommune kan med fordel annoncere om underretningspligten i de lokale aviser, på lokale digitale platforme mv.

Kontakt og inddragelse af børn og unge, som er udsatte, og som allerede samarbejder med kommune, og hvor der er iværksat foranstaltninger.

De børn og unge, som allerede får støtte og hjælp, skal også sikres den nødvendige hjælp i denne situation med COVID-19.

Vi ved, at mange kommuner allerede har fundet mange forskellige løsninger på at sikre denne hjælp og støtte, men vi ved også på baggrund af samtaler med børn og unge på BørneTelefonen og gennem bisidningen, at der kan være brug for at gøre nogle kommuner opmærksom på, at børns rettigheder også skal sikres i denne tid.

BØRNS VILKÅR ANBEFALER:

- ✓ Alle børn og unge med en sag i kommunen skal ikke være i tvivl om, hvor de kan hente hjælp og støtte og komme i kontakt med deres sagsbehandler.
- ✓ Interesser dig for barnets perspektiv. Tal med det enkelte barn om denne særlige situation i forhold til, hvordan barnet oplever den, hvilke tanker barnet har, hvad situationen gør ved barnet mv. Vær opmærksom på at lytte til barnet, så du får indblik i barnets bekymringer, behov for særlig støtte/hjælp m.v. Lav klare aftaler om, hvordan barnet kan kontakte dig, hvis barnet/den unge har behov for det, eller situationen ændrer sig.
- ✓ Følg op på barnets perspektiv i forhold til de allerede etablerede foranstaltninger. Hvis de ikke kan fortsætte som sædvanligt, skal du tale med barnet om, hvilken betydning det har for barnet. Vær særligt opmærksom på, at barnet ved, hvad der skal ske i den kommende periode og ikke bliver efterladt med manglende svar, står alene og ikke forstår, hvad der skal ske i forhold til de etablerede foranstaltninger. Tal også med barnet om, hvilke alternative løsninger, som kan understøtte barnets behov i denne tid (f.eks. hvor det ikke er muligt at komme på besøg i aflastningsfamilien).
- ✓ Benyt dig af telefonsamtaler. Mange socialrådgivere over hele landet er vant til at have samtaler med flere børn og unge over telefonen som et supplement til de fysiske møder, men i denne tid foregår de fysiske møder kun i akutte tilfælde. Derfor er kontakten via telefonen til alle børn og unge i denne tid en nødvendighed. I telefonsamtaler kan du ikke aflæse barnets kropssprog, hvorfor du med fordel kan sætte ord på barnets reaktioner under samtalen som f.eks. "Det virker til, at du er meget stille lige nu. Er det fordi, at...".
I forhold til telefonsamtaler skal socialrådgivere være opmærksomme på, at nogle forældre kan kontrollere barnets telefon, hvorfor det ikke vil være muligt at få adgang til barnets perspektiv via telefonen.
- ✓ Flere kommuner har gode erfaringer med at benytte sig af alternative digitale løsninger (så som videosamtaler) i kontakten med børn og unge. Er du i tvivl om, hvorvidt jeres digitale løsninger lever op til den sikkerhed og de krav, lovgivningen foreskriver, der skal være ved brug af sådanne digitale løsninger, så kontakt gerne KL. Her yder de kompetent vejledning om IT-løsninger, og hvordan disse matcher GDPR-lovgivningen. <https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/velfaerdsteknologi/redskaber-til-virtuelle-moeder-ved-covid-19/>
- ✓ Sagsbehandlere skal vise barnet/den unge, at de er tilgængelige. Hvor der er behov for det, og det er muligt, anbefaler Børns Vilkår, at sagsbehandleren kan afholde et møde med barnet/den unge. Tilbyd eksempelvis gåture i det fri (f.eks. ved en børnesamtale i forbindelse med en § 50-undersøgelse).
- ✓ I stedet for at aflyse børnesamtaler skal sagsbehandlere overveje, hvorvidt der er andre muligheder for at gennemføre dem på alternative måder. Vær opmærksom på, at hvis det alligevel bliver nødvendigt at aflyse børnesamtalen, så giv barnet en ny dato, så barnet ikke går i uvished.

- ✓ Sagsbehandlere skal ligeledes sørge for, at kontakten med de personer barnet/den unge kender i forvejen, bliver vedligeholdt (f.eks. kontaktperson og familiebehandler). Også i forhold til barnets/den unges lærere, da denne kontakt også kan have stor betydning. Det anbefales, at der i denne periode derfor er en tæt kontakt mellem socialforvaltninger og skoleforvaltninger i de enkelte kommuner for at sikre, at alle børn og unge får den nødvendige hjælp og støtte.
- ✓ Tilbyd barnet/den unge en professionel bisidder fra Børns Vilkår, som kan være med til at støtte barnet/den unge i forbindelse med møder og kontakt med myndighederne i denne periode.

BØRNS VILKÅR TILBYDER KOMMUNERNE:

Børns Vilkår har i mange år arbejdet med inddragelse af børn og unge i myndighedsarbejdet - herunder samarbejdet med kommuner om styrke barnets perspektiv i sagsbehandlingen.

Børns Vilkår står i denne situation til rådighed for kommunerne på Børns Vilkårs FagTelefon, hvor vi tilbyder sparring til fagpersoner, eksempelvis sagsbehandlere i kommunerne, om inddragelse af det enkelte barn eller ung, ifm. opfølgninger, §50 undersøgelser, underretninger, samtaler med børn og unge over telefon og andre digitale medier mv. i denne tid.

FagTelefonen har åbent mandag – torsdag kl. 11.00-15.00 på tlf. 3555 5558

Kommunerne kan også gøre opmærksom på BørneTelefonen til de børn og unge, som ønsker at få anonym rådgivning. BørneTelefonen har pt. åbent alle dage fra 11-23 på tlf 116 111 eller på chat og sms lige her: <https://bornetelefonen.dk/faa-hjaelp/>